

DAUBARYTĖ-VAISIETIENĖ BĖROTA LAIMĖS ŽVAIGŽDIE

(Ištrauka iš spaudaa ruošamas kningelės)

Tujau eisiav valgytė. Ištraukio agurkieu-padiiesiu. Prikoosem so bulbiem.

To stuovi plėka tik so naktėnees... Ė rašaa... Kū to tèn rašaa? Juk reek apseriedytė. Nusėvalyk snargli!

— Nusivalysiu, nu, mamulieli...

— Kažèn a laikraštie parašyta, ka Kalieduom dvi dèini švėntas, a vėina?

— Dvė,— sakau.

— Geraa yr. Valdžė pradiejė eitė pri tikiejėma. Dievs — vėinintelė puolitėka, katruos iš šėrdėis negaliejė išplieštė...

A bovaa išpažintėis?

— Bovau. Po trisdešimt keturiū metu...

Pasakiau, ka ni pryš Tavi, ni pryš vaakus, ni pryš pasauli nepraskaitau, gal tik mintimis sugriešijau... Vuo lėipė tik sukalbietė vėina "Sveika Marija".

— Tavi, vaakali brongus, vėsor lydiejė laimės žvaigždie.

— Mamulieli, ir i muokyklelė, ir i universiteta tu muni išlydiejee. To buvaa ta Laimės žvaigždie, atidavusi paskutini palita ė jopelė, ka galiečiuo muokytėis...

Švėntū Kūčiu vakars... Tėkros pavasaris. Kėimė — žalė aksuomėnė pėiva — nupjauta, nuvalyta, nušluota. Tik gieliū nier. So kaliedėnees pėrkėnees skobo pas Mama. Ana sied pri longa. Švėisa nu stolpa krent unt pėlkuos megztuos skarelės. Aš anaa pamuojoujo pėlno krepšelio — kuo reek, gavau. Mama grīmuo kumšteli: per vielaa gryžau.

— Lauko, lauko, jau ė spronda pradiejė skaudietė beveizont — anuos nier. Kor bovaa teep ėlgaa? A pasiotaa?

— Mamulieli, dar tik pėnkriuolėka minutu unt šeštuos... Onkstėi temst. Eiliesė pastuoviejau — ė parsivėlkau.

— Tik niesiesk i mašina, jeigo kuoks puons vadins. Gal būtė prastaa.. Pernaa siedo vėina unt soulelė ė lauko autuobusa. Gryžau iš anūkelė Andrele — Kūčės švėntiem. Priein

vėins vyrs ė saka:

— Pėnkius metus gyvenu vėins — einam so monim.

— Kėik anam galiejė būtė metu? — klauso.

— No, kuokė ketoresdešimt, gal biški daugiau.

— Vo kėik dabar Tau?

— Pati žėnaa — do kartus po tėik! Jubiliejo juk jau atšvėntiem. Tad aš tumet šėep teep anou nusikratiau. Kažė kaap būtom bovē dar, jee jaunesnės nebūtom prijosės. Tas anas ė pradiejė kalbintė. Vuo aš siedau i autuobusa ė kū greičiau nuvažiauvau.

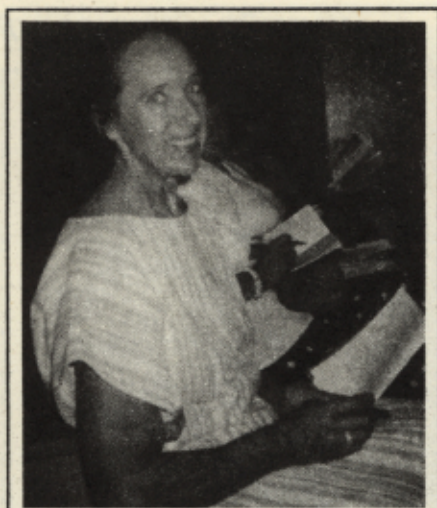
Išlėpau pri nomū. Tylee, spakainee... Atsėleida vėsa baimė. Bet... Veizo, pijuokė bėpareinontė. Atein ana trim vaakaas vedėna. Tas mažasis kuokiū dvijū metieliu, biegt mamaa po pėrmo. Bova jau kuoki dešimta vakara. Pradiejė lytos lytė. Atšlāa uors. Kor so tuokėes mažas ė dar tuokė? Pijuokaa, pijuokaa... Kū tēi vaakaa kaltė?

Muotrėška teep jau ne kuožna dėina pamatysi, vuo tēi vyraa... Kuokė ė dėina veizo — sied šėšėtaa unt tuo soulelė, pri autuobusu sustuojėma jauns vyrs. Jauns, poikos, bet jau be varda. Sied, sied ė tik brinkt i griuovi. Vuo tas pėlns vondėns. Aš už tilipuona. Skombėno susiedou Nuorkou — vėina juk nieka nepadiesio. Prilekau abodo. Ištraukiev. Nuorkos ė klaus:

— A prigerės esi?

— Ju, ju,— atsaka ons.— Partėmpiem, paguldiem. Išsimėiguojė ė vėks tvarkuo. Vuo juk tamė griuovie šaltiauis vonduo bova! Juk galiejė pėrsaltė ė numėrtė, bet kor tau! Gėrta, mataa, ni vel's nejem.

Teep, ka žmuogos tik ė sauguokis. Jee ne ont kuokė iškrypielė, taa ont kuokė pijuoka gali užpoltė. Ne muotrėškaa patomsees vaakšėiuotė...

Daubarytė-Vaisietienė Bėrota

— Mamulieli, einam valgytė pusryti. Išgersem arbatas...

— Pėrš ė pėrš ton arbata, kaap kuoki kaalierio... Kumet nuoriesiu, tuomet išgersiu. Tu monėi nepėršk tuos arbatas so mietuoms. Aš gero tik kruomėnė...

Mama gluosta radijatuorius:

— Radijatuoree praded šėltė. Jau šėndėin nebrūkst plyta, juk laukė kuokėi trys laipsnee šaltė... Vakar, užvakar atuodriekis — rūka kaap pasiotusi.

Mama sied svėtainie unt minkštuos kielės ė veiz pro longa:

— Onksčiau teep nebova, Mergelkas yr išesjosės iš rėbū ė nebžėna kū darytė, kaap anū pagruobtė...

— Mamulieli, ė vaikiokaa yr pasiotė...

— Ne, vaakali, berniokaa yr biški pruoatingesnė už mergelkas... Ėe nieka negal padarytė. Vaakaa yr apsigėmė pagal mama. Vyraa baises apsilėidė. Mašinas porvėnas, kaap kiaulės. Tegol važinie po kaima rėbas. Tėn vėsė porvėnė — tuokėi kelee. Vuo miesta vaizda juk negal gadintė... Nesupronto, kor veiz miesta burmistros.

nę kultūrą, apie žemaičių kilmę antropologijos, etnoinstrumentologijos, archeologijos, kalbotyros duomenimis, apie modernųjį pasaulį ir enokultūrą, senąjį mūsų krašto kalendorių ir kalendorinius papročius, apie tautinius drabužius ir liaudies amatus.

Sekmadieninės Etnokultūros moksleivių gretos nemažėja. Šį pavasarį buvo išduoti 28 pažymėjimai baigusiems jė. Esant nelengvai ekonominei situacijai, išmokti amato tikrai verta. Na, o kad merginos ir moterys (jė mokykloje dauguma) jė išmoksta gerai, įrodo jė rankdarbių parodos, rengtamos pažymėjimų įteikimo dleną. Stebina sluvinėtojų kruopštumas, fantazija, siuvinių spalvų dermė. Žvelgdamas į pynejų darbus, lyg matai, kaip tos skrynelės iš šiaudelių, iš vytelių nupinti gaubtai lempoms, kraitelės ir padėklai papuoš žmonių buitį. Jauku bus namuose, kuriuose tiek daug savo rankomis padarytų daiktų. Mokymasis šioje mokykloje — ir prasmingas laisvalaikis, ir kūryba, o kai kam ir pragyvenimo šaltinis.

Dar viena naujovė Jaunimo folkloro centre — Žemaitijos regiono Etnokultūros ir liaudies amatų mokykla. Jos programa išdėstyta trijose sesijose: pavasario, vasaros ir rudens. Šią mokyklą padėjo suorganizuoti Kultūros ir švie-

timo ministerija. Į pavasario sesiją buvo suvažiavę žmonės, daugiausia dirbantys švietimo ir kultūros įstaigose. Dalyvavusiems visose trijose sesijose bus įteikti pažymėjimai, suteikiantys galimybę mokytis etnokultūrą, amatus mokyklose, darželiuose, kultūros įstaigose. Iš ryto mokyklos dalyviai klausosi paskaitų, po pietų siuvinėja, audžia, pina, lipdo, kankliuoja, groja armonikomis, mokosi žemaičių dainų ir šokių.

Patiems sunku sprėsti, kas pavyksta, o kas ne šioje mokykloje, ką reikėtų tobulinti. Šurmuliui kultūros rūmuose nutilus, malonu skaityti šiltus dalyvių atsiliepimus, linkėjimus, pasiūlymus. Dėkingi esame visiems, kuriems rūpi, kaip geriau organizuoti darbą kitose sesijose. Smagu, kad vasarą į Kelmę susirinko jau pavasarį regėti žmonės, norintys pagilinti savo žinias, tobulinti įgūdžius.

Tokie yra Jaunimo folkloro centro darbai, o gyvenimas, žinoma, pasiūlys naujų idėjų. Visiems, norintiems bendradarbiauti, pranešame savo adresą: Jaunimo folkloro centras, Vytauto Didžiojo 73, 5470 Kelmė. Tel. (8-297) 53006.

Ž. KLIMIENĖ